Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/6816

29.11.2024

ODPORÚČANIE RADY

z 21. októbra 2024,

k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Španielska

(C/2024/6816)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ([2]), a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ([3]), ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „mechanizmus“), nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. Mechanizmus poskytuje členským štátom finančnú podporu na vykonávanie reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. V súlade s prioritami európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík mechanizmus pomáha dosiahnuť hospodársku a sociálnu obnovu a vykonávanie udržateľných reforiem a investícií, najmä reforiem a investícií s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu a posilniť odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci Únie a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

(2) Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 ([4]) (ďalej len „nariadenie o REPowerEU“), ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je postupne ukončovať závislosť Únie od dovozu ruských fosílnych palív. Pomohlo by to dosiahnuť energetickú bezpečnosť a diverzifikovať dodávky energie do Únie, pričom by sa zároveň zvýšila miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, zvýšili by sa kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť. Španielsko pridalo do svojho národného plánu obnovy a odolnosti novú kapitolu REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU.

([1]) Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) Komisia 16. marca 2023 vydala oznámenie s názvom „Dlhodobá konkurencieschopnosť EÚ: výhľad na obdobie po roku 2030“, ktoré má slúžiť ako podklad pre rozhodnutia v príslušných oblastiach politiky a má vytvoriť rámcové podmienky pre zvyšovanie rastu. V oznámení sa konkurencieschopnosť vymedzuje na základe deviatich navzájom sa posilňujúcich faktorov. Spomedzi týchto faktorov sa prístup k súkromnému kapitálu, výskum a inovácia, vzdelávanie a zručnosti a fungovanie jednotného trhu javia ako kľúčové politické priority pre reformy a investície, ktoré majú vyriešiť súčasné výzvy v oblasti produktivity a zároveň upevniť dlhodobú konkurencieschopnosť Únie a jej členských štátov. Komisia 14. februára 2024 vydala oznámenie s názvom „Výročná správa 2024 o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti“. V uvedenom oznámení sa podrobne opisujú silné stránky a výzvy európskeho jednotného trhu z hľadiska konkurencieschopnosti a na základe deviatich identifikovaných faktorov konkurencieschopnosti sa sleduje ročný pokrok.

(4) Komisia 21. novembra 2023 prijala ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2024, čím odštartovala európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2024. Európska rada 22. marca 2024 schválila priority ročného prieskumu udržateľného rastu na rok 2024, ktoré sú sústredené na štyri rozmery konkurencieschopnej udržateľnosti. Komisia 21. novembra 2023 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 ([5]) aj správu o mechanizme varovania na rok 2024, v ktorej Španielsko určila za jeden z členských štátov, ktoré môžu byť postihnuté nerovnováhami alebo ktorým môže hroziť, že budú postihnuté nerovnováhami, a v prípade ktorých bude potrebné hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Španielska na rok 2024. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2024, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny ([6]) (ďalej len „odporúčanie pre eurozónu na rok 2024“) 12. apríla 2024 a spoločnú správu o zamestnanosti 11. marca 2024.

(5) Dňa 30. apríla 2024 nadobudol účinnosť nový rámec Únie pre správu hospodárskych záležitostí. Rámec zahŕňa nové nariadenie (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade, zmenené nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 ([7]) o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku a zmenenú smernicu Rady 2011/85/EÚ ([8]) o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov. Cieľom tohto nového rámca pre správu hospodárskych záležitostí je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. Nový rámec pre správu hospodárskych záležitostí podporuje aj preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším vykonávaním. Každý členský štát má Rade a Komisii predložiť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán obsahuje fiškálne, reformné a investičné záväzky členského štátu, ktoré sa vzťahujú na plánovací horizont štyroch alebo piatich rokov v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia národného zákonodarcu. Trajektória vývoja čistých výdavkov ([9]) v národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch musí byť v súlade s požiadavkami nariadenia (EÚ) 2024/1263 vrátane požiadaviek na to, aby verejný dlh do konca obdobia úprav dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % hrubého domáceho produktu (HDP) a aby sa deficit verejných financií v strednodobom horizonte dostal pod referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve a/alebo sa pod ňou udržal. Ak sa členský štát zaviaže uskutočniť príslušný súbor reforiem a investícií v súlade s kritériami stanovenými v nariadení (EÚ) 2024/1263, obdobie úprav sa môže predĺžiť najviac o tri roky. V snahe podporiť prípravu týchto národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov uverejnila Komisia 21. júna 2024 usmernenia týkajúce sa informácií, ktoré majú členské štáty poskytovať vo svojich národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch a vo svojich výročných správach o pokroku. V súlade s článkami 5 a 36 nariadenia (EÚ) 2024/1263 zaslala Komisia členským štátom v príslušných prípadoch referenčné trajektórie a technické informácie. Členské štáty majú predložiť svoje národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány do 20. septembra 2024, pokiaľ sa daný členský štát a Komisia nedohodnú na primeranom predĺžení tejto lehoty. Členské štáty môžu v súlade so svojimi vnútroštátnymi

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/241/oj).

([6]) Odporúčanie Rady z 12. apríla 2024 o hospodárskej politike eurozóny (Ú. v. EÚ C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([7]) Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([8]) Smernica Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([9]) Čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263: „Čisté výdavky“ sú výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov; ii) diskrečných príjmových opatrení; iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie; iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou; v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

právnymi rámcami diskutovať o svojich návrhoch strednodobých plánov so svojimi národnými parlamentmi, môžu požiadať nezávislé fiškálne inštitúcie o vydanie stanoviska a môžu uskutočniť konzultácie so sociálnymi partnermi a inými vnútroštátnymi zainteresovanými stranami.

(6) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2024 ďalej vyvíja v súlade s vykonávaním mechanizmu. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je nevyhnutné, aby sa aj naďalej plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány pomáhajú účinne riešiť všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na roky 2019, 2020, 2022 a 2023 sú naďalej rovnako relevantné pre plány obnovy a odolnosti, ktoré boli zrevidované, aktualizované alebo zmenené v súlade s článkami 14, 18 a 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(7) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Španielsko predložilo Komisii 30. apríla 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie stanovenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu. Rada 13. júla 2021 prijala svoje vykonávacie rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Španielska ([10]), ktoré bolo zmenené 10. októbra 2023 na základe článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 s cieľom aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu, ako aj s cieľom zahrnúť kapitolu REPowerEU ([11]). Uvoľnenie platieb je podmienené prijatím rozhodnutia Komisie v súlade s článkom 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241 o tom, že Španielsko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom splnení, predpokladá sa, že v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté, nedošlo k zvratu.

(8) Komisia 19. júna 2024 uverejnila správu o krajine na rok 2024 týkajúcu sa Španielska. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Španielsko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní pre danú krajinu, ktoré prijala Rada v rokoch 2019 až 2023, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Španielska. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali nedostatky v súvislosti s výzvami, ktoré plán obnovy a odolnosti nerieši alebo ich rieši len čiastočne, ako aj v súvislosti s novými a vznikajúcimi výzvami. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Španielska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

(9) Komisia vykonala v súvislosti so Španielskom hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Hlavné zistenia posúdenia, ktoré vykonali útvary Komisie v súvislosti s makroekonomickou zraniteľnosťou Španielska na účely uvedeného nariadenia, boli uverejnené v marci 2024. Komisia 19. júna 2024 dospela k záveru, že v Španielsku už neexistujú makroekonomické nerovnováhy. Značný pokrok sa dosiahol pri zmenšovaní zraniteľných miest, ktoré mali cezhraničný význam a súviseli s vysokým súkromným a zahraničným dlhom, a znížil sa verejný dlh. Po prerušení v dôsledku krízy COVID-19 začali miery dlhu súkromného sektora a zápornej čistej medzinárodnej investičnej pozície v roku 2021 opäť klesať, čomu pomohol silný rast nominálneho HDP a v prípade čistej medzinárodnej investičnej pozície pretrvávajúce prebytky bežného účtu. Očakáva sa, že oba pomery sa budú v nasledujúcich rokoch naďalej zlepšovať, hoci v porovnaní s nedávnym obdobím len pomalšie, keďže sa očakáva, že rast nominálneho HDP bude menej priaznivý. Bežný účet je už desať rokov v prebytku, pričom v roku 2023 sa tento prebytok ešte viac zvýšil v dôsledku rýchlo rastúceho vývozu, ako aj nižších cien energie. Vysoký pomer dlhu verejnej správy k HDP klesá v dôsledku silného rastu nominálneho HDP, ale v tomto a budúcom roku sa očakávajú tlmenejšie zlepšenia, pretože rozpočtové deficity sú stále relatívne vysoké, aj keď sa zmenšujú, a rast nominálneho HDP je menej priaznivý. Miera nezamestnanosti má už desať rokov klesajúci trend a predpokladá sa, že bude naďalej klesať. Bankový sektor zostáva v prostredí prísnejších podmienok financovania pre dlžníkov odolný. Pri riešení zistených zraniteľných miest sa vďaka vykonávaniu plánu obnovy a odolnosti dosiahol významný pokrok v príslušných oblastiach politiky, a to aj v posledných rokoch, najmä na zníženie vysokého verejného dlhu však treba vyvinúť väčšie úsilie.

(10) Podľa údajov, ktoré overil Eurostat, sa deficit verejných financií Španielska znížil zo 4,7 % HDP v roku 2022 na 3,6 % HDP v roku 2023, zatiaľ čo dlh verejnej správy klesol zo 111,6 % HDP na konci roka 2022 na 107,7 % HDP na konci roka 2023. Ako je uvedené v oznámení Komisie z 8. marca 2023 s názvom „Usmernenia týkajúce sa fiškálnej politiky na rok 2024“, Komisia prijíma prvý krok k tomu, aby sa začali postupy pri nadmernom deficite na základe deficitu na základe výsledných údajov za rok 2023 v súlade so súčasnými právnymi ustanoveniami. Komisia vydala 19. júna 2024 správu podľa článku 126 ods. 3 zmluvy. V tejto správe sa posudzovala rozpočtová

([10]) ST 10150/21 INIT; ST 10150/21 ADD 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 1; ST 10150/21 ADD 1 REV 2.
([11]) Vykonávacie rozhodnutie Rady z 10. októbra 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Španielska (ST 13695/23 INIT).

situácia Španielska, keďže jeho deficit verejných financií v roku 2023 presiahol referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve. V správe sa konštatuje, že vzhľadom na toto posúdenie, a po zohľadnení stanoviska Hospodárskeho a finančného výboru vypracovaného podľa článku 126 ods. 4 zmluvy, Komisia v júli 2024 nenavrhne, aby sa v prípade Španielska začal postup pri nadmernom deficite.

(11) Rada 12. júla 2022 odporučila Španielsku ([12]), aby v roku 2023 zabezpečilo obozretnú fiškálnu politiku, a to najmä obmedzením rastu primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov pod úroveň strednodobého rastu potenciálneho produktu ([13]), pričom malo zohľadniť pokračujúcu dočasnú a cielenú podporu domácností a podnikov, ktoré sú najviac ohrozené nárastom cien energie, a ľudí utekajúcich z Ukrajiny. Španielsku sa zároveň odporučilo, aby bolo pripravené prispôsobiť bežné výdavky vyvíjajúcej sa situácii. Zároveň mu bolo odporučené, aby zvýšilo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti s ohľadom na iniciatívu REPowerEU, okrem iného aj využitím mechanizmu a iných fondov Únie. Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky ([14]) v roku 2023 zhruba neutrálne, a to na úrovni - 0,2 % HDP. Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez diskrečných príjmových opatrení) predstavoval v roku 2023 reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,3 % HDP a bol v súlade s odporúčaním Rady z 12. júla 2022. Reštriktívny príspevok primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov bol spôsobený znížením nákladov na núdzové podporné opatrenia (cielené a necielené) pre domácnosti a podniky v reakcii na zvyšovanie cien energie, a to o 0,6 percentuálneho bodu HDP. Hlavnými hnacími silami rastu primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez nových príjmových opatrení) boli sociálne dávky iné ako vecné dávky zvyšované v dôsledku precenenia dôchodkov a medzispotreba zvyšovaná v dôsledku výdavkov na obranu. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu a z iných fondov Únie dosiahli v roku 2023 výšku 1,3 % HDP. Investície financované z vnútroštátnych zdrojov dosiahli v roku 2023 výšku 2,3 % HDP, pričom vykazovali ročný nárast o 0,1 percentuálneho bodu. Španielsko financovalo dodatočné investície prostredníctvom mechanizmu a iných fondov Únie. Financovalo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a do energetickej bezpečnosti, ako napríklad digitálny súbor nástrojov, projekty PERTE ([15]) pre elektrické a prepojené vozidlá, nové miesta na odborné vzdelávanie a prípravu a investície v oblasti čistého vodíka. Tieto verejné investície sa financujú z mechanizmu a iných fondov Únie.

(12) Aktualizované makroekonomické a fiškálne projekcie, ktoré Španielsko zaslalo Komisii 30. apríla 2024, možno zhrnúť takto. V makroekonomickom scenári, z ktorého vychádzajú rozpočtové prognózy, sa predpokladá rast reálneho HDP o 2,0 % v roku 2024 a o 1,9 % v roku 2025, zatiaľ čo deflátor HDP by mal rásť na úrovni 3,5 % v roku 2024 a na úrovni 2,8 % v roku 2025. Očakáva sa, že deficit verejných financií sa v roku 2024 zníži na 3,0 % HDP a v roku 2025 na 2,5 % HDP, zatiaľ čo pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2024 znížiť na 105,5 % a do konca roka 2025 na 104,1 %. Projekcie predložené Španielskom nezahŕňajú rozpočtové prognózy na obdobie po roku 2025.

(13) V prognóze Komisie z jari 2024 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 2,1 % v roku 2024 a o 1,9 % v roku 2025, zatiaľ čo inflácia meraná podľa harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP) sa má pohybovať na úrovni 3,1 % v roku 2024 a 2,3 % v roku 2025.

(14) V prognóze Komisie z jari 2024 sa v roku 2024 predpokladá deficit verejných financií vo výške 3,0 % HDP, zatiaľ čo pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2024 znížiť na 105,5 %. V poklese deficitu v roku 2024 sa odzrkadľuje najmä postupné rušenie opatrení na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu uplynulej energetickej krízy. Podľa odhadov Komisie majú byť zámery fiškálnej politiky v roku 2024 vo všeobecnosti neutrálne na úrovni 0,0 % HDP.

(15) Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa očakáva, že výdavky vo výške 1,3 % HDP – v porovnaní s 0,7 % HDP v roku 2023 –, sa v roku 2024 budú financovať z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu umožnia realizovať vysokokvalitné investície a reformy na zvýšenie produktivity bez toho, aby to malo priamy vplyv na saldo verejných financií alebo verejný dlh Španielska. Podľa

([12]) Odporúčanie Rady z 12. júla 2022, ktoré sa týka národného programu reforiem Španielska na rok 2022 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Španielska na rok 2022 (Ú. v. EÚ C 334, 1.9.2022, s. 70).

([13]) Na základe prognózy Komisie z jari 2024 sa strednodobý rast potenciálneho produktu Španielska v roku 2023 odhaduje v nominálnom vyjadrení na 7,2 % na základe desaťročnej priemernej reálnej potenciálnej miery rastu a deflátora HDP na rok 2023.

([14]) Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu Únie. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení (a bez dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou spôsobenou pandémiou COVID-19) a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu a iných fondov Únie. Záporné znamienko ukazovateľa znamená expanzívnu fiškálnu politiku, zatiaľ čo kladné znamienko ukazovateľa znamená reštriktívnu fiškálnu politiku.

([15]) *Proyectos estratégicos para la recuperación y transformación económica* (Strategické projekty obnovy a transformácie hospodárstva).

prognózy Komisie z jari 2024 sa očakáva, že v roku 2024 sa budú z úverov v rámci mechanizmu financovať výdavky vo výške 1,0 % HDP (v porovnaní s 0,0 % HDP v roku 2023).

(16) Rada 14. júla 2023 odporučila ([16]) Španielsku, aby zabezpečilo obozretnú fiškálnu politiku, a to najmä tak, že nominálne zvýšenie čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov ([17]) obmedzí v roku 2024 na najviac 2,6 %. Členské štáty boli vyzvané, aby pri plnení svojich rozpočtov na rok 2023 a príprave návrhov rozpočtových plánov na rok 2024 zohľadnili, že Komisia navrhne Rade, aby začala postupy pri nadmernom deficite na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že čisté primárne výdavky Španielska financované z vnútroštátnych zdrojov sa v roku 2024 zvýšia o 3,8 % ([18]), čo je vyššia úroveň ako odporúčaná maximálna miera rastu. Tieto nadmerné výdavky presahujúce odporúčanú maximálnu mieru rastu čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v roku 2024 predstavujú 0,5 % HDP. V tejto súvislosti teda existuje riziko, že sa nedosiahne súlad s odporúčaním Rady.

(17) Rada okrem toho odporučila, aby Španielsko prijalo opatrenia s cieľom čo najskôr v rokoch 2023 a 2024 ukončiť platné núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky a súvisiace úspory využilo na zníženie deficitu verejných financií. Rada ďalej odporučila, že ak by si opätovné zvyšovanie cien energie vyžadovalo nové podporné opatrenia alebo pokračovanie existujúcich opatrení, aby Španielsko zabezpečilo, aby boli takéto podporné opatrenia zacielené na ochranu zraniteľných domácností a podnikov, aby boli fiškálne dostupné a aby sa nimi zachovali stimuly na úsporu energie. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa čisté rozpočtové náklady ([19]) na núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky odhadujú na 0,9 % HDP v roku 2023, pričom sa predpokladá, že v roku 2024 budú na úrovni 0,2 % HDP a v roku 2025 na úrovni - 0,1 % HDP. Predpokladá sa, že počas určitej časti roka 2024 zostanú v platnosti okrem iného zníženie DPH na plyn, osobitná daň z elektriny, dotácie na verejnú dopravu a kompenzácia pre dodávateľov elektriny na pokrytie nákladov a zabránenie vzniku deficitu. Ak by sa súvisiace úspory využili na zníženie deficitu verejných financií, ako to odporúčala Rada, tieto projekcie by v roku 2024 znamenali fiškálnu úpravu na úrovni 0,7 % HDP, zatiaľ čo čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov ([20]) predstavujú v danom roku reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,3 % HDP. Núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky boli ukončené v rokoch 2023 a 2024. To je v súlade s odporúčaním Rady. Nepredpokladá sa však, že súvisiace úspory sa v plnej miere využijú na zníženie deficitu verejných financií. V tejto súvislosti teda takisto existuje riziko, že sa nedosiahne súlad s odporúčaním Rady.

(18) Rada okrem toho tiež odporučila, aby Španielsko zachovalo verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečilo účinné čerpanie grantov v rámci mechanizmu a účinné čerpanie iných fondov Únie, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov sa z 2,3 % HDP v roku 2023 zvýšia na 2,4 % HDP v roku 2024. To je v súlade s odporúčaním Rady. Na druhej strane sa očakáva, že verejné výdavky financované z príjmov z fondov Únie vrátane grantov v rámci mechanizmu sa v roku 2024 zvýšia na 1,6 % HDP (z 1,3 % HDP v roku 2023).

(19) Na základe opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, a za predpokladu nezmenených politík sa v prognóze Komisie z jari 2024 predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2025 na úrovni 2,8 % HDP, pričom čisté výdavky v roku 2025 vzrastú o 4,0 %. Pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2025 znížiť na 104,8 %.

(20) V rámci nových pravidiel Únie týkajúcich sa správy hospodárskych záležitostí bude Španielsko musieť vypracovať strednodobý fiškálno-štrukturálny plán na zníženie deficitu a verejného dlhu. V tomto pláne by sa mohlo spojiť prijatie príjmových a výdavkových opatrení s investíciami a reformami na podporu silnejšieho a udržateľnejšieho hospodárskeho rastu. Španielsko je krajina s vysokým dlhom s decentralizovanou štruktúrou správy a riadenia. Ústredná štátna správa vo svojom vnútroštátnom fiškálnom rámci stanovuje ciele pre regióny, pokiaľ ide o štrukturálne saldo a pomer dlhu k HDP, ako aj vo vzťahu k maximálnej miere rastu nominálnych výdavkov (výdavkové pravidlo). Je možné, že vnútroštátny fiškálny rámec bude treba aktualizovať s cieľom zabezpečiť

([16]) Odporúčanie Rady zo 14. júla 2023, ktoré sa týka národného programu reforiem Španielska na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Španielska na rok 2023 (Ú. v. EÚ C 312, 1.9.2023, s. 77).

([17]) Čisté primárne výdavky sú vymedzené ako výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov bez i) diskrečných príjmových opatrení, ii) úrokových výdavkov, iii) výdavkov na cyklickú nezamestnanosť a iv) jednorazových a iných dočasných opatrení.

([18]) V tejto súvislosti sa zohľadňujú jednorazové opatrenia vo výške 0,2 % HDP na rok 2024 súvisiace so súdnymi rozhodnutiami, aby vláda vrátila občanom a podnikom v minulosti zaplatené nadmerné dane z príjmov fyzických a právnických osôb.

([19]) Údaj predstavuje úroveň ročných rozpočtových nákladov na tieto opatrenia vrátane príjmov a výdavkov a v príslušných prípadoch po odpočítaní príjmov z daní z neočakávaných ziskov dodávateľov energie.

([20]) Tento príspevok sa meria ako zmena primárnych výdavkov verejnej správy bez i) prírastkového vplyvu diskrečných príjmových opatrení na rozpočet, ii) jednorazových opatrení, iii) výdavkov na cyklickú nezamestnanosť a iv) výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu a iných fondov Únie vo vzťahu k strednodobej (desaťročnej) priemernej potenciálnej miere rastu nominálneho HDP vyjadrenej ako pomer k nominálnemu HDP.

dodržiavanie nových pravidiel Únie týkajúcich sa správy hospodárskych záležitostí. Očakáva sa, že demografický vývoj povedie k výraznému zvýšeniu verejných výdavkov súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou, dlhodobou starostlivosťou a dôchodkami. Pokiaľ ide o dôchodky, nedostatky vo fiškálnej udržateľnosti v strednodobom a dlhodobom horizonte možno v prípade ich vzniku riešiť uplatňovaním „záverečného ustanovenia“ zavedeného reformou z roku 2023. Ústrednou súčasťou stratégie fiškálnej konsolidácie by mali byť daňové reformy. V tejto súvislosti je cieľom reforiem zahrnutých do plánu obnovy a odolnosti na základe odporúčaní, ktoré medzitým poskytli odborníci: i) zefektívniť a modernizovať daňový systém a prispôsobiť ho novým trendom; ii) podporiť zelenú transformáciu a iii) zvýšiť príjmy a podporiť spravodlivosť. Španielsko by takisto malo priestor vyberať viac daňových príjmov z daní súvisiacich so životným prostredím (1,5 % HDP v roku 2022 v porovnaní so súhrnným priemerom Únie na úrovni 2,0 %), a to aj silnejším uplatňovaním zásady „znečisťovateľ platí“. Opatrenia na dosiahnutie cieľov plánu obnovy a odolnosti by mohli zahŕňať aj zvýšenie spotrebných daní a súčasnú ochranu zraniteľných osôb cielenými kompenzačnými opatreniami. To by posilnilo aj kapacitu sociálnych transferov na zmenšovanie nerovnosti a chudoby, ktoré sú naďalej vysoké a ktorými sú postihnuté najmä deti. Vykonávanie odporúčaní španielskym nezávislým fiškálnym orgánom (AIReF) má aj naďalej zásadný význam pre zlepšovanie kvality a efektívnosti verejných výdavkov, ktorým môže prospieť aj ambiciózna realizácia rámca týkajúceho sa preskúmania výdavkov. Týka sa to najmä zdravotnej starostlivosti, v rámci ktorej je potrebné zlepšiť nákladovú efektívnosť a riešiť regionálne rozdiely v dostupnosti a kvalite, ako aj potreby značných investícií do primárnej starostlivosti.

(21) V nadväznosti na opatrenia uvedené v pláne obnovy a odolnosti by dodatočné úsilie mohlo takisto ešte viac zvýšiť hospodársku odolnosť a podporiť potenciálny rast, čo by pomohlo podporiť prijatie pozvoľnejšieho fiškálneho postupu. To sa týka aj oblasti regulačného zaťaženia a podnikateľského prostredia. Konkrétne ide o reformu regulácie podľa veľkosti v oblastiach práce, auditu a zdaňovania s cieľom zlepšiť účinnosť prerozdeľovania kapitálu a práce, podporiť investície a pomôcť zvýšiť produktivitu. K zmenšeniu hospodárskych deformácií by prispelo aj riešenie existujúcich nedostatkov v oblasti účinnosti súdnictva. Čas potrebný na vyriešenie občianskoprávnych a obchodných sporov je naďalej dlhý a súdna rada nebola už dlhšie obnovená, čo spôsobuje prekážky pri vymenúvaní najvyšších sudcov. Existuje aj priestor na ďalšiu podporu inovácií. Zvýšenie investícií do výskumu a vývoja a silnejšie prepojenie s vedeckým ekosystémom môžu zvýšiť produktivitu podnikov. Intenzita výskumu a vývoja Španielska sa v roku 2022 nachádzala na úrovni 1,4 % HDP a v porovnaní s rokom 2021 stagnovala, pričom je naďalej výrazne pod priemerom Únie na úrovni 2,2 %, najmä v dôsledku nedostatočných súkromných výdavkov (0,8 % HDP, čo je značne pod priemerom Únie na úrovni 1,5 %). Napriek opatreniam uvedeným v revidovanom pláne obnovy a odolnosti a prijatých programoch Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) sa zdá, že ďalšie úsilie na podporu súkromných výdavkov na výskum a vývoj a prenosu znalostí medzi súkromnými a verejnými výskumnými orgánmi by bolo opodstatnené. Osobitné opatrenia by mohli zahŕňať: i) zabezpečenie, aby sa verejné výskumné inštitúcie viac zameriavali na výkon a aby boli profesionálnejšie, a ii) zlepšenie koordinácie systému vedy, techniky a inovácií pri navrhovaní a vykonávaní politík v oblasti výskumu a inovácií na rôznych úrovniach verejnej správy.

(22) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú vykonať do roku 2026. Očakáva sa, že tieto reformy a investície pomôžu účinne riešiť buď všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, alebo aspoň ich značnú časť. Vzhľadom na tento náročný časový rámec je nevyhnutné urýchlene pristúpiť k účinnému vykonávaniu tohto plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, aby sa posilnila dlhodobá konkurencieschopnosť Španielska prostredníctvom zelenej a digitálnej transformácie a aby sa zároveň zabezpečila sociálna spravodlivosť. Ak sa majú splniť záväzky plánu obnovy a odolnosti do augusta 2026, je nevyhnutné, aby Španielsko pokračovalo vo vykonávaní reforiem a urýchlilo investície riešením príslušných výziev a zároveň zabezpečilo silné administratívne kapacity. Rozsah a zložitosť plánu obnovy a odolnosti si vyžadujú osobitné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že reformy a investície možno v plnej miere dokončiť včas. To isté platí aj pre problémy spojené s kapacitou čerpania finančných prostriedkov. Investície sú vysoko sústredené na konci obdobia vykonávania plánu obnovy a odolnosti, čo si zasluhuje osobitnú pozornosť. Existuje aj priestor na posilnenie koordinácie medzi rôznymi úrovňami verejnej správy a zjednodušenie postupov, čo by urýchlilo prijímanie finančných prostriedkov konečnými príjemcami. Tieto prvky sú obzvlášť dôležité na prekonanie výziev súvisiacich s čerpaním značnej sumy finančných prostriedkov spravovaných finančnými nástrojmi stanovenými v upravenom pláne obnovy a odolnosti. Pre úspešné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti, ako aj iných hospodárskych politík a politík zamestnanosti, ktoré presahujú rámec plánu obnovy a odolnosti, je naďalej dôležité systematické zapájanie miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov a iných príslušných zainteresovaných strán s cieľom zabezpečiť všeobecnú zodpovednosť za celkový program v danej oblasti politiky.

(23) Španielsko má v rámci preskúmania programov politiky súdržnosti v polovici trvania v súlade s článkom 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 ([21]) povinnosť preskúmať do marca 2025 každý program podporovaný EFRR, Európskym sociálnym fondom plus (ESF+), Kohéznym fondom a Fondom na spravodlivú transformáciu (FST), pričom zohľadní okrem iného výzvy identifikované v odporúčaniach pre danú krajinu na rok 2024, ako aj svoj národný energetický a klimatický plán. Na základe uvedeného preskúmania sa definitívne prideľujú finančné prostriedky Únie, ktoré sú súčasťou každého programu. Španielsko dosiahlo pokrok vo vykonávaní programov politiky súdržnosti a Európskeho piliera sociálnych práv, výzvy však pretrvávajú. Vo ôsmich španielskych regiónoch zostáva HDP na obyvateľa pod úrovňou 75 % priemeru Únie. Zásadný význam má urýchlenie vykonávania programov politiky súdržnosti a posilnenie administratívnych kapacít naprieč všetkými úrovňami. Priority dohodnuté v rámci týchto programov sú naďalej relevantné. Nad rámec opatrení v oblasti administratívnych kapacít má osobitný význam to, aby sa urýchlene pokročilo v realizácii investícií do kapacít v oblasti podnikových inovácií a výskumu a vývoja, najmä v odvetviach identifikovaných v regionálnych stratégiách pre inteligentnú špecializáciu. Investície do zelenej transformácie v súlade s národným energetickým a klimatickým plánom (obzvlášť investície do hospodárenia s vodami, obehového hospodárstva, adaptácie na zmenu klímy a jej zmierňovania) sú naďalej kľúčové, a to najmä na najviac postihnutých územiach, ako sú Kanárske ostrovy a pobrežné oblasti na východe a juhu Španielska. Pre konvergenciu sú dôležité investície, ktoré zvyšujú atraktivitu a konkurencieschopnosť regiónov, ktoré čelia demografickému poklesu. Okrem toho je stále potrebné podporovať (opätovné) začlenenie dlhodobo nezamestnaných osôb a starších pracovníkov do trhu práce, posilňovať profesijné poradenstvo, riešiť nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami a vykonávať Európsku záruku pre deti zriadenú odporúčaním Rady (EÚ) 2021/1004 ([22]). Tieto opatrenia by zároveň prispievali aj k podpore vzostupnej sociálnej konvergencie, čo je v súlade s analýzou útvarov Komisie v druhej fáze, vychádzajúcou z príslušných prvkov rámca sociálnej konvergencie, ktorý sa skúšobne zaviedol v roku 2024. V súlade s článkom 3 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1263 európsky semester zahŕňa dohľad nad vykonávaním usmernení pre politiky zamestnanosti Komisiou, okrem iného prostredníctvom rámca na identifikáciu rizík pre sociálnu konvergenciu. Španielsko by mohlo využiť aj iniciatívu Platforma strategických technológií pre Európu, zriadenú nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 ([23]), čím by sa podporila priemyselná transformácia, a to najmä investovaním do vývoja a výroby strategických technológií a ich príslušných hodnotových reťazcov, obzvlášť v oblasti špičkových technologických inovácií, čistého a efektívneho využívania zdrojov, poľnohospodárstva a biotechnológií súvisiacich so zdravím.

(24) Popri hospodárskych, sociálnych a environmentálnych výzvach, ktoré sa riešia v pláne obnovy a odolnosti a s využitím iných finančných prostriedkov Únie, čelí Španielsko niekoľkým ďalším výzvam súvisiacim so závažným a zhoršujúcim sa nedostatkom vody a vodným stresom. Ako sa ukázalo v rokoch 2023 a 2024, v niektorých regiónoch sú čoraz častejšie obdobia sucha a situácie, keď je nedostatok vody, a to nielen v letných mesiacoch. Pre Španielsko zostáva kľúčovou výzvou predvídanie a zvládanie nepriaznivých účinkov zmeny klímy, ako sú povodne, erózia pobrežia a pôdy, dezertifikácia, suchá, vlny horúčav a lesné požiare, pričom Španielsko je jedným z členských štátov v Únii, ktoré sú týmito problémami najviac postihnuté. Očakáva sa, že zmena klímy spôsobí častejšie a závažnejšie suchá a povodne, čo bude mať negatívny vplyv na ľudí, biodiverzitu, verejné financie a konkurencieschopnosť. Hoci upravený plán obnovy a odolnosti a iné fondy Únie zahŕňajú opatrenia na zlepšenie situácie vo vodohospodárskom sektore v Španielsku, je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie, najmä v oblasti udržateľného hospodárenia s vodami. Ďalšie investície do infraštruktúry by pomohli zlepšiť hospodárenie s vodou, a to aj v odvetví poľnohospodárstva, ktoré je hlavným spotrebiteľom vody, v súlade so strategickým plánom Španielska v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky. Medzi opatrenia, ktoré možno rozširovať, patria investície do zberu a čistenia odpadových vôd, opätovného využívania vody, znižovania únikov v sieťach a v rámci všeobecného zásobovania vodou, zvyšovania využívania plodín odolných proti zmene klímy, zlepšovania monitorovania, ako aj podpory riešení blízkych prírode, predchádzania povodniam a obnovy riek. Naplno využiť potenciál existujúcich opatrení by navyše pomohli mechanizmy na lepšiu koordináciu medzi rôznymi úrovňami verejnej správy vrátane účinného vykonávania a presadzovania.

(25) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2024 odporučila členským štátom eurozóny, aby prijali opatrenia na splnenie odporúčania pre eurozónu na rok 2024, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy

([21]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([22]) Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/1004 zo 14. júna 2021 o operačnej spolupráci v oblasti presadzovania práva (Ú. v. EÚ L 223, 22.6.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj).

([23]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu (platforma STEP) a mení sa smernica 2003/87/ES a nariadenia (EÚ) 2021/1058, (EÚ) 2021/1056, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) 2021/1060, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697 a (EÚ) 2021/241 (Ú. v. EÚ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

a odolnosti. V prípade Španielska odporúčania 1, 2 a 3 napomáhajú plneniu prvého, druhého a štvrtého odporúčania uvedeného v odporúčaní pre eurozónu na rok 2024,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Španielsko v rokoch 2024 a 2025 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Včas predložiť strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. V súlade s požiadavkami reformovaného Paktu stability a rastu obmedziť rast čistých výdavkov v roku 2025 na mieru, ktorá je v súlade, okrem iného, s hodnoverným znižovaním dlhu verejnej správy v strednodobom horizonte a so znížením deficitu verejnej správy pod referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve. Zabezpečiť fiškálnu udržateľnosť, a to aj preskúmaním a zjednodušením daňového systému s cieľom podporiť hospodársky rast a zamestnanosť, súdržnosť a zelenú transformáciu a zlepšením kvality, efektívnosti a spravodlivosti pri vynakladaní verejných výdavkov.
2. Posilniť administratívne kapacity na správu finančných prostriedkov Únie, zrýchliť realizáciu investícií a zachovať dynamiku pri vykonávaní reforiem. Riešiť príslušné výzvy s cieľom umožniť nepretržité, rýchle a účinné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, a zabezpečiť tak dokončenie reforiem a investícií do augusta 2026. Zrýchliť vykonávanie programov politiky súdržnosti. V kontexte preskúmania týchto programov v polovici trvania sa naďalej zameriavať na dohodnuté priority a zároveň zohľadňovať príležitosti, ktoré poskytuje iniciatíva Platforma strategických technológií pre Európu na zlepšenie konkurencieschopnosti.
3. Zlepšiť vodné hospodárstvo s cieľom lepšie riešiť adaptáciu na súčasné a budúce účinky zmeny klímy a zabezpečiť dlhodobú hospodársku, sociálnu a environmentálnu odolnosť, a to zlepšením koordinácie medzi všetkými úrovňami verejnej správy a administratívy, rozšírením existujúcich riešení pre znižovanie rizika sucha a udržateľné hospodárenie s vodami v poľnohospodárstve, efektívneho využívania vody a investícií do infraštruktúry, ako aj podporou rozvoja riešení blízkych prírode.

V Luxemburgu 21. októbra 2024

Za Radu

predseda

NAGY I.